

Prosjekt-rapport fra Jamaica

Samarbeidsavtale mellom Fredskorpset og Krisesentersekretariatet

I oktober 2001, ble det inngått en samarbeidsavtale mellom Fredskorpset og Krisesentersekretariatet. Formålet med avtalen er utplassering, mottak og/eller utveksling av Fredskorpsdeltakere i Norge og på Jamaica. 1 oktober reiste to nyutdannede sosionomer fra Norge av gårde til Jamaica, for en periode på 14 mnd. Hovedmålet for partnerskapet er å utveksle kunnskap og erfaringer mellom begge organisasjonene. Gjennom utveksling og samarbeid, ønsker vi å kunne bidra til felles forståelse for viktigheten av å styrke kvinners kamp mot vold mot kvinner. Økt respekt for menneskerettighetene kan også ha en utviklings fremmende og fredsbyggende virkning. Å bidra til å styrke menneskerettighetene, er derfor en viktig del av dette prosjektets målsetting.

I tillegg ønsker prosjektet å fokusere på å hindre diskriminering på grunn av kjønn, og arbeide for økt likestilling.

Der finnes et krisesenter på Jamaica. Dette ligger i hovedstaden Kingston. I tillegg er det et rådgivningskontor for mishandlede kvinner i Montego Bay, som er en liten by på motsatt side av landet. På dette kontoret er det ansatt en mannlig rådgiver. Han er utdannet sosionom fra USA, og har vært ved kontoret en rekke år. Med seg i arbeidet har han noen få frivillige. Der er et styre for virksomheten. Det er ved dette rådgivningscenteret de to norske jentene har sitt daglige virke.

Prosjektet har som målsetting å styrke organisasjonen-krisesenteret for kvinner i Montego Bay. Gjennom å styrke organisasjonen, vil målet på sikt være å forbedre mishandlede kvinner og jenters livskvalitet gjennom støtte og rådgivning til voldsofre, utadrettet virksomhet, skoling. Skape en økt bevissthet om mishandling og vold mot kvinner i samfunnet, samt eliminere vold mot kvinner og jenter og beskytte deres rettigheter.

Her i Norge vil prosjektet bidra til at vi får økte kunnskaper om kvinners livssituasjon på Jamaica.. Dette vil kunne være med å bidra til å styrke vårt eget arbeid overfor etniske minoriteter og innvandrerkvinner. Ved samarbeid og utveksling av erfaringer og kompetanse, vil vi bli bedre i stand til å bekjempe vold mot kvinner i hele verden.

Konkret vil fredskorpsdeltakerne fra Norge bidra med å etablere kontakt mellom krisesenteret i Kingston og senteret i Montego Bay. Det er viktig at kreftene forenes for å øke presset på myndighetene for å bedre livssituasjonen for mishandlede kvinner og jenter. Krisesenteret i Montego Bay mottar ingen offentlig støtte. Fredskorpsdeltakerne vil bidra med å arbeide for økt privat finansiering, samtidig som det jobbes langsiktig for å få myndighetene på Jamaica til å finansiere krisesentrene. I tillegg vil arbeidet bestå i å utvikle et utdanningsprogram for å skape bevisstgjøring rundt lovverk og rettigheter, samt arbeide for å rekruttere flere frivillige medarbeidere.

Det er et klart ønske at INC, i løpet av prosjektperioden, rekrutterer en eller to kvinner, som kan komme til Norge for en periode på inntil et halvt år. Hvis dette

går i orden, vil disse kvinnene ha sitt arbeid i hovedsak knyttet til forskjellige krisesentre.

Det er undertegnede som er ansvarlig for å følge opp prosjektet. Alle spørsmål kan dere rette til meg. Vi tar gjerne imot reaksjoner, tips og ideer. Min e post adresse er kingebrigtsen@hotmail.com

Vedlegger en kort rapport som jeg utarbeidet etter forundersøkelse på Jamaica.

Vennlig hilsen Kristin Ingebrigtsen

Rapport fra forundersøkelse angående opprettelse av rådgivningssenter på Jamaica i perioden 4-18 april 2001

Innledning

Undertegnede ble kontaktet av Tove Smaadhal, leder for krisesentersekretariatet med forespørsel om å foreta en forundersøkelse angående samarbeid, eventuelt støtte av et rådgivningssenter for kvinner utsatt for vold og mishandling på Jamaica. Dette var et samarbeid mellom Sekretariatet og Fredskorpset i Norge. Målsettingen var å finne ut om det var grunnlag for å etablere et slikt partnerprosjekt, og i tillegg om det var kompetente samarbeidspartnere.

Det var tidligere i vinter at Krisesentersekretariatet fikk en henvendelse fra to unge sosilaskolestudenter om muligheten til å støtte kvinner på Jamaica. De var begge svært ivrige på å få til tiltak som kunne være til støtte for kvinner på Jamaica., som de mente trengte støtte og internasjonal solidaritet. Krisesentersekretariatet tok i sin tur kontakt med Fredskorpset, som var interessert i et samarbeid. De mente et eventuelt prosjekt var spennende, både fordi tema var nytt for organisasjonen, og fordi det var et nytt land. Fredskorpset innvilget penger til et forprosjekt. Undertegnede var ansvarlig for oppdraget, og de to unge studentene skulle bidra med å tilrettelegge forholdene på Jamaica.

Jamaica

Jamaica er en idyllisk øy i Karibien. Øya har 2.3 millioner innbyggere, og 1/3 av disse lever under fattigdomsgrensen. Hovedstaden heter Kingston,. Befolkningen består hovedsakelig av mennesker med afrikansk opprinnelse, men også indere, europeere og kinesere. Offisielt språk er engelsk og kreolsk.

Situasjonen for kvinner på Jamaica

Kvinner på Jamaica møter de samme utfordringer og problemer som kvinner overalt i verden. Kvinnene har hovedansvar for barn, hus og hjem, for å holde samfunnet og familien sammen, Kvinnene har generelt lavere utdanning og lavere inntekt enn mennene. Kriminaliteten er høy på Jamaica. Vold og mishandling av kvinner er et kjent problem, og så langt vi kan se et meget omfattende problem. Kvinner har få muligheter til å bryte ut av ekteskapet, hun har få alternativer og oftest manglende økonomiske muligheter til å forsørge seg selv og eventuelle barn. Selv om mishandling og vold synes å være et problem de fleste erkjenner

finnes, så er det tilsynelatende få tradisjonelle strukturer i samfunnet kvinnene kan støtte seg på når de utsettes for vold.

Myndighetene på Jamaica erkjenner imidlertid at kvinnene på øya har særegne problemer som man ikke kan fortsette å overse. Det er opprettet et eget departement som jobber med saker som angår kvinner. WOMENS INC er etablert som en paraplyorganisasjon i begynnelsen av 70 tallet. Det er etablert 7 senter rundt om på øya, som driver med opplysningsarbeid blant unge jenter med henblikk på spørsmål rundt graviditet, kjønnssykdommer, prevensjon og utdanning. Det er et krisesenter i Kingston, hvor kvinner kan komme å bo når de har behov for det. Senteret driver i tillegg rådgivning på telefon eller ved samtaler. I Montego Bay finnes det et rådgivningskontor for kvinner som har vært utsatt for vold og mishandling. Senteret er drevet av en mannlig sosialarbeider, og han er den eneste ansatte ved dette kontoret. Han har et par frivillige som kan tilringes ved behov. Disse sentrene mottar ingen statlig støtte. Finansieringen er et stort problem. Behovet til kvinner som utsettes for vold og seksuell undertrykking og mishandling, er ikke tilfredsstillende ved de tiltakene som er etablert. Særlig ser det ut til at kvinner som bor ute på landsbygda, har få eller ingen steder å henvende seg når problemene blir for omfattende eller for alvorlig. Det ser ut til å være et stort behov for informasjon til samfunnet generelt og kvinner spesielt om kvinner og barns rettigheter. Dette gjelder ikke bare i forhold til vold, men også i forhold til familiesaker, barnesaker, økonomi etc.

I løpet av de første 3 månedene av 2001, ble 223 mennesker drept på Jamaica. 53 av disse menneskene ble drept av politiet. 75 var kvinner som ble drept av sine partnere. (Saturday star, April 2001).

Woman Inc., Crisis Senter for Women; Montego Bay

Woman INC, Montego Bay, er den aktuelle samarbeidspartner for krisesentersekretariatet. Senteret er drevet av Ajalar Mekuria.

Undertegnede hadde flere samtaler med Ajalar Mekuria under oppholdet på Jamaica. Han gjorde et meget positivt inntrykk. Han virker svært interessert i å få til et samarbeid med Sekretariatet. Han så positivt på mulighetene til å utveksle erfaringer og kunnskap. Han vil komme til Norge for samtaler som en del av forprosjektet.

Det videre arbeid

Gjennom samtaler med ulike mennesker på Jamaica, samtaler med lederen for Montego Bay, observasjon og lesing av litteratur, vil undertegnede anbefale et videre samarbeid med Woman INC, Montego Bay. Ledelsen for senteret gir et solid

inntrykk, og muligheten burde være til stede for et fruktbart samarbeid til beste for kvinner på Jamaica og i Norge!

Som det går frem av brev fra Ajalar Mekuria, vil første prioritet være et arbeid med sikte på å sikre den videre drift av det eksisterende tilbudet i Montego Bay, for så eventuelt å utvide det til også å omfatte etablering av et senter for kvinner på landsbygden i det samme området.

Sekretariatet må ta stilling til om vi ønsker å etablere et samarbeid med denne organisasjonen på Jamaica, og så eventuelt ta videre initiativ overfor Fredskorpset i Norge. Det er min anbefaling at en endelig avgjørelse ikke blir fattet før etter at Ajalar Mekuria har vært i Norge i begynnelsen av juli. Vi bør så langt det er mulig prøve å få dette til. Vi må snarest ta de nødvendige tiltak i forbindelse med visum, billett etc.

Cecilie og Camilla som hjalp til med å legge forholdene til rette for undertegnede på Jamaica, ønsker fortsatt å dra til Jamaica som fredskorpssere dersom sekretariatet bestemmer seg for å gå videre med prosjektet.

Undertegnede anbefaler så langt et samarbeid med fredskorpset. Som sagt så må imidlertid en endelig avgjørelse først tas etter videre diskusjoner i Oslo i juli. Sekretariatet må ta i betraktning at prosjektet vil kreve relativt mye arbeid over en lengre periode. Igangsetting av dette prosjektet må sees i forhold til andre arbeidsoppgaver og prioritering av det internasjonale arbeidet.

Ajalar Mekuria på besøk i Norge

Kristin Ingebrigtsen